To: (10)(2e) (10)(2e) [(10)(2e)@rivm.nl]; (10)(2e) [(10)(2e)@rivm.nl]
From: (10)(2e) (10)(2e)
Sent: Wed 5/13/2020 12:05:07 PM
Subject: FW: Vraag ivm corona bij wasberen
Received: Wed 5/13/2020 12:05:08 PM

Ter info: ook deze zojuist beantwoord.

Groeten,
(10)(2e)

From: (10)(2e) (10)(2e)
Sent: woensdag 13 mei 2020 13:39
To: (10)(2e) <(10)(2e)@waterschaplimburg.nl>
Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@uvw.nl>
Subject: RE: Vraag ivm corona bij wasberen

Beste (10)(2e)

Ik ben niet bekend met onderzoek van coronavirus bij wasberen of andere beerachtigen. Maar ook hier gelden eigenlijk eerdergenoemde punten: de kans dat a) een wasbeer besmet wordt (al een heel kleine kans!) EN het vervolgens weer aan mensen kan doorgeven, lijkt mij zeker voor wasberen echt minimaal. De kans dat mensen besmet raken door andere mensen is echt velen malen groter. Bij contact met wasberen of wasbeeruitwerpselen sowieso altijd handschoenen dragen ivm het risico op wasberenspoelworm.

Met vriendelijke groet,
(10)(2e) (10)(2e)

From: (10)(2e) <(10)(2e)@waterschaplimburg.nl>
Sent: woensdag 13 mei 2020 13:18
To: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@uvw.nl>
Subject: Vraag ivm corona bij wasberen

Hoi (10)(2e)

Nogmaals dank voor jouw uitgebreide en heldere antwoord op de vraag ivm muskus- en beverratten.

Aangezien wij ook regelmatig te maken hebben met wasberen wil ik je vragen om ook te reageren op de vraag of en in hoeverre wasberen het virus bij zich kunnen dragen en besmettelijk zijn.

Alvast dank!

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

Ja, ik meld me aan voor e-mails op maat

Van: (10)(2e) (10)(2e) < (10)(2e) @rivm.nl>
Verzonden: vrijdag 1 mei 2020 18:16
Aan: (10)(2e) < (10)(2e) @uvw.nl>
CC: (10)(2e) (10)(2e) < (10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) < (10)(2e) @rivm.nl>
Onderwerp: RE: Vraag ivm corona bij nertsen in relatie tot muskusratten enz.

Beste (10)(2e)

De besmettingen bij de nertsenfokkers waren mens-dier transmissies, dat is belangrijk om allereerst te melden. Het onderzoek naar het risico van de besmette nertsen voor de mensen loopt nog. Wat is de reden van (10)(2e) dat ze de link legt tussen de nertsen en de muskusratten etc?

Wat betreft de vraag meer algemeen: we hebben al eerder vragen gekregen over het risico van bruine ratten en rioolwater (omdat bleek dat SAR-Cov-2 ook in rioolwater was gevonden). Ratten, beverratten en bevers zijn allemaal knaagdieren (in tegenstelling tot de nertsen) dus daar zullen over het algemeen vergelijkbare risico's voor gelden. Ik stuur je dus even door wat we over ratten hebben gezegd.

Voordat ratten een risico vormen, moeten zij 1) zelf het virus kunnen krijgen en 2) het virus vervolgens kunnen overdragen
1) Ratten dragen (net als veel andere diersoorten) hun eigen coronavirus bij zich. Of zij ook gevoelig zijn voor dit nieuwe SARS-Cov-2, is nog niet helemaal duidelijk. Er is literatuur dat de receptor waar het virus op aanhecht anders is dan bij mensen (&fretten&katten), maar ook hier is nog wel discussie over.
2) Vervolgens moeten ze het virus ook nog uitscheiden. Hier is voorlopig nog geen bewijs voor dat dit gebeurt.
Vergeleken met het risico op besmetting via mensen, is het risico op besmetting via ratten waarschijnlijk zeer klein.
Desalniettemin kunnen ratten (&*muskusratten&beverratten en bevers*) wel andere zoönosen bij zich dragen, dus is het altijd verstandig om persoonlijke beschermingsmaatregelen te nemen. Die staan beschreven in:
https://www.rivm.nl/documenten/aandachtspunten-bij-werken-met-ratten
Stel dat ratten (muskusratten/beverratten/bevers) toch virus zouden uitscheiden, dan zouden deze maatregelen ook tegen SARS-Cov-2 moeten helpen.

Samengevat

1. Nertsen waren mens-dier transmissie
2. Nog geen aanwijzingen voor besmetting vanuit ratten etc.
3. Besmetting vanuit mensen veel waarschijnlijker
4. Gebruik sowieso altijd PBM.

Hopelijk geeft dat je voldoende antwoord om terug te kunnen sturen. Zo niet, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,
(10)(2e)

From: (10)(2e) < (10)(2e) @uvw.nl>
Sent: vrijdag 1 mei 2020 15:18
To: (10)(2e) (10)(2e) < (10)(2e) @rivm.nl>
Subject: Vraag ivm corona bij nertsen in relatie tot muskusratten enz.
Importance: High

Beste (10)(2e)

Zie onderstaande vraag van een van onze bestrijdingsorganisaties.
Zou je naar mij willen reageren? Dan zorg ik dat alle bestrijdingsorganisaties op de hoogte gesteld worden.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

UNIE VAN WATERSCHAPPEN

(10)(2e) (10)(2e)@uvw.nl

Van: (10)(2e) [(10)(2e)@waterschaplimburg.nl]
Verzonden: vrijdag 1 mei 2020 14:02
Aan: (10)(2e)
Onderwerp: vraag ivm corona
Urgentie: Hoog

Hoi (10)(2e)

Misschien een gekke vraag: er is sprake van een corona uitbraak in een nertsenfarm in Brabant.

Is er wellicht een relatie tussen nertsen en muskusratten, beverratten en bevers?

M.a.w. zou het mogelijk zijn dat er een verhoogd risico is via contact? En zo ja, welke beschermingsmiddelen zouden we dan in acht moeten nemen en is dat dan voldoende?

Ik weet dat dit out of the blue komt, maar jij lijkt me de aangewezen persoon om hier achter te komen.

Alvast dank!

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

Ja, ik meld me aan voor e-mails op maat

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl *De zorg voor morgen* begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*